

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Spojená katolícka škola, Farská 19, 949 01 Nitra
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Gymnáziu sv. Cyrila a Metoda v Nitre
5. Kód projektu ITMS2014+	312011V634
6. Názov pedagogického klubu	5.6.1. Pedagogický klub slovenského jazyka
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	10.05.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium sv. Cyrila a Metoda, Farská 19, Nitra
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Ladislav Lörincz
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gcm.sk

11. Manažérske zhrnutie:

1. Mgr. Ladislav Lörincz privítal členov pedagogického klubu, otvoril stretnutie a oboznámil nás s programom.
2. Mäkké ľ v slovenčine (Gabriela Kratochvílová)
3. Tvorivosť vo vyučovaní, projektové vyučovanie (Mgr. Ladislav Lörincz)
4. Námety na projektové aktivity (Mgr. Irena Lehocká, PhD.)
5. Záver.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

k bodu1.) Mgr. Ladislav Lörincz privítal členov pedagogického klubu a oboznámil nás s programom.

k bodu2.) Mgr. Gabriela Kratochvílová nás oboznámila s odborným textom Silvie Duchkovej, odbornej pracovníčky Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV. Silvia Duchková pracuje v oblasti jazykovej kultúry. V rámci čitateľskej gramotnosti sme presvedčení, že aj takéto informácie pomáhajú hlbšie poznávať našu slovenčinu a vzápätí si študenti uvedomujú, že správna výslovnosť ostáva naďalej vecou kultivovaného jazykového prejavu. Samozrejme, nemyslíme tým iba výslovnosť mäkkého ľ. O slovenčine sa s obľubou vyjadrujeme, že je ľubozvučná. Ľubozvučnosť sa spája aj s mäkkosťou spoluhlások, jednou z nich je aj mäkké ľ. Avšak nie v každom regióne či oblasti Slovenska sa používa a dodržiava mäkká výslovnosť. Dodržiavanie či nedodržiavanie mäkkej výslovnosti býva ovplyvnené aj tým, z akej časti Slovenska jednotliví používatelia slovenčiny pochádzajú a do akej miery si zachovali výslovnosť zaužívanú v miestnom a rodinnom prostredí. Nezanedbateľnú úlohu tu hrá i to, akú výslovnosť si osvojili v základnej a strednej škole, prípadne či jednotlivец pokračuje v štúdiu alebo sa zamestná vo svojom regióne, alebo sa dostáva do iného miestneho, či profesionálneho prostredia, kde sa mäkká výslovnosť nezachováva. Jednako mnohí používatelia slovenčiny reagujú citlivo na jazykovú nedbanlivosť vo výslovnosti ľ najmä u niektorých profesionálnych používateľov slovenčiny – redaktorov, moderátorov, novinárov, hercov, ale i politikov. Zanedbávaním výslovnosti ľ dochádza často v slovách ako ľavica, ľadový, Paľo, ľudový, toľko, nositeľ – mnohí ich vyslovujú tvrdo: [lavica], [ladoví], [palo], [ludoví], [tolko], [nosiťel]. V jazykových prejavoch sa však stretáme aj s opačným javom – s výslovnosťou mäkkého ľ v slovách, v ktorých je spoluhláska ľ. Napr. v prídavných menách krivolaký, d'iaľší, pravidelný, škridlový a pod. Rozlišovanie medzi tvrdou spoluhláskou ľ a mäkkou spoluhláskou ľ má v slovenčine v niektorých prípadoch sémanticko rozlišovaciú

funkciu. Dokladajú to dvojice slov lavica (sedadlo) – ľavica (ľavá ruka, ľavá strana), rola (úloha) – roľa (pole) či lad (súlad) – ľad (zamrznutá voda). S rozlišovaním medzi podstatnými menami rola a roľa súvisí ich odlišné skloňovanie, v prvom prípade podľa vzoru žena, v druhom podľa vzoru ulica, rola – (do) roly, (k) role, (dostať) rolu, (o) role, (s) rolou; množ. č. roly – (veľa) rol/rolí, (k) rolám, (dostať) roly, (o) rolách, (s) rolami a roľa – (z) role, (k) roli, (ísť na) roľu, (na) roli, (za) roľou; množ. č. role – (z) rolí, (k) roliam, (ísť na) role, (na) roliach, (za) roľami. Zaujímavé je pozrieť si aj príklad *ležať ladom*. Mnohí sa domnievajú, že ide o tvar inštrumentálu od slova ľad, a preto ho píšu a vyslovujú ľadom. Je to však inak. V spojení *ležať ladom* je príslovka *ladom*, ktorá pochádza zo staršieho výrazu *lado*, ktorým sa označovala neobrobená, pustá zem, inými slovami úhor či prieloh. *Ležať ladom* teda neznamená byť zamrznutý, ale byť neobrobený, ležať úhorom, prielohom. Spojenie *ležať ladom* sa používa aj ako frazeologizmus s významom byť nevyužitý, neprinášať osoh, a to na pozadí výsledkov práce a podobne. Frazeologizmus *nechať niečo ladom* pomenúva situáciu, keď si niečo nevšimame alebo zanedbávame.

k bodu3.) Mgr. Ladislav Lörincz sa venoval vo svojom príspevku tvorivosti vo vyučovaní ČTG, využívaní divergentných úloh a tvorivého písania, ktoré sa stávajú súčasťou najvyšších kognitívnych funkcií a vôbec, celého komplexu ich funkcií podľa viacerých taxonómií. Tvorivosť chápeme ako divergentné, originálne myslenie či nezvyčajné riešenie problémov. Je to schopnosť niečo meniť, pretvárať k lepšiemu, vytvárať nové kultúrne, technické, duchovné či materiálne hodnoty v rozličných oblastiach ľudskej činnosti. Za základné ukazovatele tvorivosti, podľa ktorých môžeme hodnotiť mieru a povahu tvorivosti človeka, sa považujú: fluencia (plynulosť), schopnosť rýchlo tvoriť, flexibilita (pružnosť), originalita, elaborácia (vypracovanie). Jednoznačne k tvorivosti patrí aj projektová metóda. Je to moderný spôsob vyučovania, orientovaný na činnosť žiaka a na proces jeho aktívneho učenia sa. Rozvíja myslenie žiakov, vzbudzuje v nich záujem o poznávanie. Je definovaná rovnako ako vyučovacia metóda, pri ktorej sú žiaci vedení k riešeniu komplexných problémov. Pojem projekt má svoj základ v latinskom *proicio* (prekl. hodiť, vrhnúť vpred). V rôznych prácach ho nachádzame ako plán, návrh, integrované vyučovanie, úloha alebo séria úloh, ktorú majú žiaci plniť. Ide o časť učiva, ktorej osvojenie smeruje k dosiahnutiu určitého cieľa, vzniká a je realizovaný na základe žiackej zodpovednosti. Projekt je teda vnímaný ako komplexný problém činnosti za určitým cieľom a vykonáva plánovitú a samostatnú činnosť (sebaregulácia). Je považovaný za jednu z najprirodzenejších foriem výučby. Často má interdisciplinárny charakter a tiež využíva kooperatívnu skupinovú formu práce žiakov. Pri projektoch prihliadame na potreby a záujmy žiaka, aktuálnosť témy a spoločenskú relevantnosť (prepojenie školy a spoločnosti) a tvorivej činnosti. Projekty možno deliť podľa viacerých hľadísk, najčastejšie sa uplatňujú domáce či školské: individuálne, kolektívne a kombinované. Projektová metóda je blízka logike životnej reality, je prirodzená, zblízuje učiteľov a žiakov pri riešení spoločných úloh, žiaci sa učia preberať na seba zodpovednosť za

plánovanie a výsledky svojej práce a čo je mimoriadne cenné, má motivačnú silu a posilňuje estetické cítenie, učí tvoriť, podnecuje intuíciu a fantáziu, znižuje obavy z neúspechu a zvyšuje sebavedomie žiakov.

k bodu 4.) Mgr. Irena Lehocká, PhD. nadviazala na tému tvorivosti vo vyučovaní a poukázala na benefity projektového vyučovania, ako dokáže stimulovať a podporovať kreatívne myslenie a umožňuje aktuálne, rýchle hodnotenie. Ponúkla nám aj námety na projektové aktivity ČTG: rozprávková postava, rozprávková knižka, moja literárna čítanka, ako vzniká kniha, bájnny komiks, projekt zameraný na frazeologizmy – video, plagát, fotografia, aktivity využívajúce reklamný spot, propagačný plagát, športové aktuality, hudobné novinky, svet našich susedov, národné jedlá, literárne a historické osobnosti Slovenska a pod.

k bodu 5.) Mgr. Ladislav Lörincz poďakoval členom za aktívnu prácu. Členovia sa dohodli na príprave budúceho stretnutia, zbere literárnych materiálov a prameňov.

13.Záver a odporúčania:

Mgr. Ladislav Lörincz poďakoval členom za aktívnu prácu. Členovia sa dohodli na príprave budúceho stretnutia, zbere literárnych materiálov a prameňov.

--

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Gabriela Kratochvílová
15. Dátum	10.05.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ladislav Lörincz
18. Dátum	10.05.2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Spojená katolícka škola, Farská 19, 949 01 Nitra
Názov projektu:	Zvýšenie kvality vzdelávania na Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre
Kód ITMS projektu:	312011V634
Názov pedagogického klubu:	5.6.1. Pedagogický klub slovenského jazyka

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: **GCM Nitra**

Dátum konania stretnutia: **10.5.2022**

Trvanie stretnutia: od 14:15 do 17:15 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Kratochvílová Gabriela		Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre
2.	Mgr. Lörincz Ladislav		Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre
3.	Mgr. Lehocká Irena, PhD.		Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre